

ПРАЦЕВЛАШТОВАНІСТЬ ВИПУСКНИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК АСПЕКТ ОСВІТНЬОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Левченко С. П.

викладач кафедри менеджменту

Міжнародний гуманітарний університет

м. Одеса, Україна

В умовах повномасштабної війни для українських закладів вищої освіти (ЗВО) важливим аспектом освітньої складової є не просто випуск за певною освітньою програмою, а й подальша працевлаштованість даних здобувачів, набуття навичок, необхідних ринку праці та самому випускнику для набуття конкурентоспроможності. Велика кількість молоді після випуску із ЗВО може не розуміти свою подальшу кар'єрну траєкторію через недостатню обізнаність та, зокрема, формальну взаємодію ЗВО із зовнішніми стейкхолдерами, невідповідність ОП вимогам ринку праці, який змінюється швидко, відсутність досвіду, що є для певних роботодавців перешкодою, «перегрів» ринку праці певними спеціальностями, при якому кількість випускників не відповідає потребі ринку праці. Безробіття після випуску із ЗВО становить серйозну загрозу у стратегічній перспективі, оскільки, з одного боку, воно підвищує соціальну напругу серед них – випускники без роботи змушені шукати будь-яку роботу, навіть низькокваліфіковану із низьким рівнем оплати праці. З іншого боку, це також має свій негативний ефект на ментальний добробут цих випускників, що призводить до таких негативних явищ, як втрата віри у власні сили, розвиває депресію та прискорює емоційне виснаження. Серед запропонованих мір, що може бути реалізовано топ-менеджментом ЗВО, можна виділити наступні: моніторинг ринку праці відповідно до його вимог, сприяння налагодження тісних контактів між ЗВО та представниками бізнесу, проведення ними лекцій та тренінгів, створення біржі праці, що спеціалізується на випускниках ЗВО [1, с. 64]. Г. В. Сидор та співавтори вважають, що для забезпечення освітньої ефективності діяльності ЗВО пропонує налагодження взаємодії між ЗВО, органами державної влади та бізнесом для розробки системи моніторингу працевлаштованості випускників ЗВО [2, с. 177].

Деякі студенти для того, щоб стати більш конкурентоспроможними на ринку праці, під час навчання знаходять собі роботу, яку можуть поєднувати із навчанням. Н. Мосьпан наголошує стосовно необхідності створення на національному рівні законодавчої бази щодо можливості

поєднання навчання в ЗВО та працевлаштування студентів, оскільки велика кількість хоче напрацювати собі навички (як soft skills, так і hard skills), що є необхідними на практиці [3, с. 33-34]. Л. П. Коробович вважає, що для успішного працевлаштування своїх студентів під час навчання взаємодія ЗВО та представників бізнесу повинна перейти від формальної до активного залучення, де ЗВО, зі свого боку, повинен зацікавити зовнішніх партнерів до активної співпраці [4, с. 172].

Підсумовуючи вищесказане, можна зробити висновок, що освітня діяльність ЗВО повинна бути спрямована, насамперед, на працевлаштованість за спеціальністю його випускників. При цьому варто враховувати, що під час навчання здобувачі вищої освіти повинні мати змогу отримати практичне навчання. При цьому, освітній процес повинен формувати всі необхідні навички, а також орієнтуватися на вимоги ринку праці, невизначеність та зміну зовнішнього середовища.

Література:

1. Збрицька Т. П., Мінін В. С. Проблеми молоді на ринку праці в сучасних умовах. Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць. Одеса: Одеський національний економічний університет. 2021. № 2 (77). С. 55–65.
2. Сидор Г.В., Кулик Т.П., Савчин Л.М. Фінансове забезпечення закладів вищої освіти в Україні. Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу Серія «Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості» 2021. № 2(24). С. 174-182.
3. Мосьпан Н.. Вища освіта та ринок праці в Україні: десятиліття взаємодії. Educological discourse. 2021. № 32(1). С. 20-38.
4. Коробович Л. П. Моніторинг працевлаштування випускників закладів вищої освіти в системі взаємодії з роботодавцями. «Science theory and practice» : IV Scientific and practical conference, м. Tokyo, 12–15 жовт. 2021 р. С. 171–175.